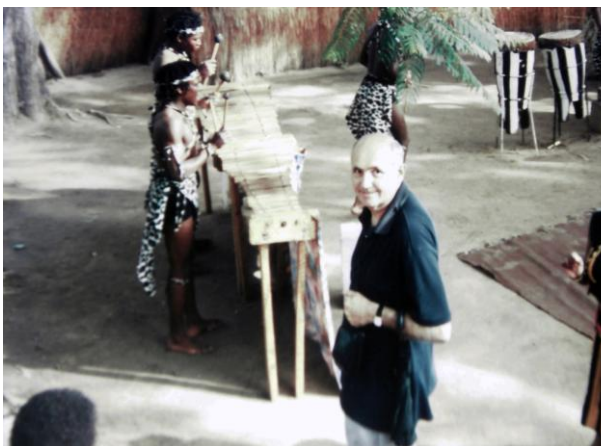

Легат академика Србољуба Живановића

Академик проф. др Србољуб Живановић (рођен у Сарајеву 1933) у свијету слви као британски научник српског поријекла. Као анатом, антрополог и палеопатолог предавао је на угледним свјетским универзитетима, укључујући и Медицински колеџ Болнице св. Бартоломеја, најстарије и најпрестижније болнице у Великој Британији, основане 1123. године. Члан је Краљевског антрополошког института и Краљевског медицинског института у Лондону и аутор преко двадесет књига из области анатомије човјека, антропологије и палеопатологије и више од 150 научних радова у водећим научним часописима велике цитираности. Палеопатологија, као научна дисциплина, захваљујући његовом раду је добила и име и метод истраживања. Оснивач је и директор Европског института за изучавање историје древних Словена у Лондону и члан Међународне словенске академије наука, образовања, културе и уметности.

(Лична архива академика Живановића)

„Антрополошка и палеопатолошка истраживања вршио је у Африци, Папуи Новој Гвинеји, Подунављу и на Балкану, углавном у Србији

и Војводини. Познати су његови налази Кромањонаца у подручју Ђердапа, налази праисторијских људи у Војводини (...) Као антрополог је испитао и описао посмртне остатке више историјских личности: босанског велможе Батала из времена краља Остоје и краљице Јелене Грубе, краља Уроша I у Сопоћанима, Светог Стефана Лазаревића деспота српског у Копорину, John-а Billingham-а у Лондону и многих других.”⁷³

Збирка која нам је тестаментом завјештана (тренутно) броји 2.300 наслова. Ријеч је о стручним публикацијама из области медицине, антропологије и палеопатологије, али не искључиво.

Софија Давидовић-Живановић, супруга проф. Живановића, била је археолог и историчар умјетности. Пронашла је и описала мегалитске споменике на острву Лолоата у Пацифику а истраживање народа из периода Велике сеобе којим је утврдила да су Сармати и Словени један те исти народ⁷⁴ донијело јој је звање дописног члана Међународне словенске академије наука, образовања, културе и уметности. Проучавала је коптску умјетност, палеолитско камено оруђе, сликарство на стенама у области Кигези и преисторијске културе на Папуи Новој Гвинеји. Утиске о животу у овој земљи, која их је одушевљавала како крајолицима и детаљима из свакодневног живота, тако и потенцијалом за антрополошка и културолошка истраживања, Живановићи су преточили у књигу *Земља рајских птица: Папуа Нова Гвинеја: белешке и сећања*⁷⁵.

⁷³ Марија Ђурић. *Белешка о писцу*. Србољуб Живановић. Јасеновац. Београд: Пешић и синови, 2012, 410.

⁷⁴ Из предговора књизи *Српски средњовековни грбови* која је приређена из заоставштине Софије Давидовић-Живановић и објављена 2013. у Београду, у издању куће „Пешић и синови“.

⁷⁵ Софија Живановић [и] Србољуб Живановић. *Земља рајских птица: Папуа Нова Гвинеја: белешке и сећања*. Београд: Пешић и синови, 2006.

Сликарство на стијенама у области Кигези, Зимбабве
(Лична архива академика Живановића)

Легат академика проф. др Живановића, поред дјела из области медицине, садржи и значајна, често и веома ријетка, дјела из историје умјетности и археологије. Поред тога, и најзначајнија дјела српске књижевности, од Светог Саве до Горана Петровића, нашла су своје мјесто у овој збирци. Библиофилима би вјероватно била најзанимљивија прва издања књига поезије Десанке Максимовић, и то због посвета које евоцирају њихове заједничке успомене.

Поред рукописа академика Живановића, непроцјењиву вриједност за нас има грађа о страдањима Срба, Јевреја и Рома у логорима тзв. Независне Државе Хрватске, која се у Легату налази.